

FRANK ATWOOD
RACHEL ATWOOD

LUMINA DIN SPATELE GRATIILOR

*Povestea adevărată a unui
condamnat la moarte convertit la Ortodoxie
din închisorile Arizonei*

În românește:
Anca Irina Ionescu

editura
Σοφία

București

Prolog

Salut cu multă bucurie această publicație, autobiografia lui Anthony și Sarah. Au trecut peste douăzeci de ani de când mi-a căzut în mâini o scrisoare din Statele Unite, în timp ce îmi răsfoiam corespondența. Și cum cunoștințele mele de engleză nu erau foarte bune, am pus scrisoarea deoparte ca să o citesc mai târziu, când voi putea, în liniște, concentrându-mă mai bine asupra ei. Dar nu reușeam să scap de atracția puternică pe care o simțea inima mea pentru acea scrisoare. Așa că am luat-o din nou, am citit-o, am scris imediat răspunsul și l-am expedit.

Mulți ani mai târziu, când Domnul m-a binecuvântat și am vizitat Statele Unite, mi-a călăuzit pașii și l-am cunoscut personal pe expeditorul acestei scrisori, nimeni altul decât Anthony, autorul și protagonistul acestei cărți. Viața lui aventuroasă și uimitoarea pronie a Domnului pentru el – și prin el pentru fiecare om în parte – îl fascinează pe cititorul care, uluit și surprins, nu va ezita să exclame: „Mare ești, Doamne, și minunate sunt lucrurile Tale și nici un cuvânt nu este de ajuns spre lauda minunilor Tale!”

Și, de aceea, Îi mulțumim Domnului „pentru tot și pentru toate”, „pentru toate lucrurile cunoscute și cele necunoscute, pentru binecuvântările văzute și cele ascunse pe care ni le-a dăruit nouă”. Căci, după cum știm, Domnul ne-a asigurat că „Dumnezeu dorește ca tot poporul să fie mântuit și să ajungă la cunoașterea adevărului”.

Încredințăm, așadar, această autobiografie cititorilor, cu scopul ca fiecare persoană să beneficieze de ea, în așa fel încât să nu dispere, indiferent de cât de grea și de complicată poate deveni viața. Ci cu speranță și convingere fermă să se grăbească spre conducătorul și cârmuitorul nostru, Dumnezeu Stăpânul nostru Iisus Hristos, să-L roage să-i călăuzească în siguranță viața în lăcașul mântuirii.

Cu aceste gânduri în minte, le urăm cititorilor mântuire și sfințire întru Hristos.

Mitropolit de Limassol

ATANASIE

1 noiembrie 2017

Postfața ediției grecești

Întrebarea care a preocupat omenirea timp de secole întregi, dacă pedeapsa cu moartea este îndreptățită moral sau din oricare alt punct de vedere, ne problematizează din nou după lecturarea vieții lui Anthony.

Avem în fața noastră un om care a comis multe fărădelegi de-a lungul vieții și pe care el însuși le mărturisește, negând însă categoric acuzația pe temeiul căreia a fost condamnat la moarte. Cu siguranță, nu se pune la îndoială credibilitatea sistemului judiciar, dar nici faptul că judecătorii, ca ființe umane, nu pot să fie supuși greșelii. Și în acest caz, prelungirea rejudicării cu mai mult de douăzeci de ani după condamnarea la moarte arată cu siguranță că nu este ușor, nici măcar pentru judecătorii cu experiență, în a decide dacă această persoană este sau nu vinovată de infracțiunea de viol și omor.

Pentru a examina problema în mod obiectiv, trebuie să ne confruntăm cu două posibilități. Adică nevinovăția și prezumțiile pe care le prezintă ca fiind adevărate și situația opusă. În primul caz, nu există nici o îndoială că asistăm la evenimentul tragic al uciderii unei persoane nevinovate în numele justiției. Dar, chiar dacă Anthony sau orice alt condamnat la moarte a comis crima pentru care este acuzat, apare o întrebare crucială: care este beneficiul uciderii lor? Să analizăm puțin acest lucru în cele ce urmează.

Beneficiul ar putea apărea fie pentru condamnatul la moarte însuși, fie pentru societate, fie, în final, pentru victimă sau ru-

dele acesteia, având în vedere actul comis. Însuși condamnatul la moarte ar avea de câștigat dacă ar fi ajutat să renunțe la viața anterioară și să-și trăiască restul timpului în pocăință, chiar și în închisoare. Cu toate acestea, cazul lui Anthony arată cum, din păcate, totul pare să depindă de conjuncturi. Tratamentul brutal aplicat lui Anthony atât de către personalul închisorii, cât și de ceilalți deținuți, precum și povara psihologică a execuției sale iminente îl conduc la atitudini din ce în ce mai ostile și de răzvrătire față de societate și de semenii săi. În cazul lui Anthony, prin mila Domnului, aceste atitudini au fost tămăduite de noua sa viață duhovnicească în Hristos, însă cazul lui este o excepție rară.

Societatea are de câștigat de pe urma uciderii unui criminal? Dacă așa ar sta lucrurile, ar fi trebuit ca până acum să fie eradicată criminalitatea. Și totuși, aceasta este în creștere. Desigur, nici victima, nici familia sa, dacă este vorba despre o crimă, nu au nimic de câștigat din uciderea făptuitorului. Zicala „ochi pentru ochi și dinte pentru dinte” a existat dinainte de venirea lui Hristos în lume. Dar, de când Iisus Hristos, prin iubirea Lui pentru oameni, a luat Trup omenesc și a viețuit printre noi, lucrurile s-au schimbat drastic. Acum s-a dat lege nouă: „Iar Eu zic vouă: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă vatămă și vă prigonesc” (*Matei* 5, 44), „Nu răsplătiți nimănui răul cu rău” (*Romani* 12, 17). Deci, „dacă vrăjmașul tău este flămând, dă-i de mâncare; dacă îi este sete, dă-i să bea” (*Romani* 12, 20).

Din păcate, mulți oameni au falsă impresie că, pedepsind vinovatul, sufletul victimei se va odihni. Dacă ar fi posibil ca aceștia să înțeleagă cât de diferit stau lucrurile! Cât de mult este împovărat sufletul de răzbunare și, dimpotrivă, cât de mult se odihnește cu iertarea!

Din punct de vedere duhovnicesc și moral, așadar, nu rezultă nici un beneficiu din uciderea brutală și inumană a criminalului.

O boală cauzată de ispită poate fi vindecată numai prin jertfa Domnului nostru Iisus Hristos și prin iubirea Bisericii noastre. Chiar dacă presupunem că ar putea apărea un anumit beneficiu, tot nu ni se dă dreptul de a-l ucide pe făptuitor. Începutul și sfârșitul oricărei vieți omenești aparțin autorității exclusive a lui Dumnezeu. Prin urmare, nimeni nu are dreptul să ia viața unei persoane, indiferent de motiv, și oricine face acest lucru uzurpă, în esență, puterea lui Dumnezeu. Cu toate acestea, obiecțiile la pedeapsa cu moartea nu sunt doar duhovnicești și morale și nici nu provin doar din cercurile bisericești. Impunerea ei este contestată atât de juriști, cât și de majoritatea teologilor, filosofilor, criminologilor, psihiatrilor și sociologilor.

Anthony este astăzi într-o cursă cu timpul, deoarece au fost luate inițiative în întreaga lume pentru abolirea pedepsei cu moartea la nivel mondial. Dar va putea el să vadă aceste inițiative puse în practică pentru propriul său caz? Din nefericire, el a fost închis într-un stat american în care pedeapsa cu moartea este încă în vigoare. Execuțiile sunt oprite temporar, însă se pune mare presiune pentru a se reveni la ele. După ce și-a petrecut toată viața în închisoare, o viață plină de suferință și martiriu care l-a condus în cele din urmă la Lumină, acum așteaptă și speră ca propriul său caz să devină un exemplu pentru reforma legislației în acest stat, așa cum s-a întâmplat deja în multe alte state.

În acest moment, făcând o scurtă paranteză, am dori să comentăm faptul că Anthony nu numai că a găsit el însuși Lumina, ci a devenit cauza întoarcerii la credință pentru alte două suflete (Rachel și tatăl ei). Așa au reușit să cunoască adevărul și libertatea Ortodoxiei și să se întoarcă la credința Sfinților Părinți. Cărțile pe care le-a scris din închisoare sunt farul care atrage, în portul pașnic al Bisericii, întărire pentru mulți oameni de pe continentul american și nu numai. Dacă un condamnat dintr-o închisoare de înaltă securitate, căruia nu i se permite să vadă lu-

mina zilei, contribuie la convertirea altor doi oameni și îi conduce la Soarele dreptății, Hristosul nostru, atunci câtă responsabilitate avem noi, cei care trăim în libertate, în îndrumarea sufletelor spre mântuire! Să nu uităm că această harismă nu a fost dată tuturor, așa că se cuvine să ne străduim ca cel puțin să nu rostim blasfemii și să nu-i smintim pe cei din jurul nostru.

Revenind la problema spinoasă a pedepsei cu moartea, în cazul lui Anthony, și mai mare este presiunea exercitată de familia victimei, întrucât se crede că în acest fel sufletul ei se va odihni.

Desigur, faptul că cineva se opune pedepsei cu moartea nu înseamnă că nu este în durere sau doliu alături de mama nefericitului îngerăș. Ne tânguim fiecare insultă, violență, abuz, crimă, fie că este a unui copil sau a unui adult. Cu alte cuvinte, ne tânguim pentru alungarea noastră din Rai. Uciderea nevinovatului Abel de către Cain este crima care se repetă de fiecare dată, până în zilele noastre, în toate celelalte crime... Acum douăzeci și unu de veacuri, vocea Domnului nostru răsună asurzitor în urechile surde ale oamenilor. Istoria continuă să se repete, iar violența continuă să existe. Motivul pentru care astăzi este nevoie mai mult decât oricând de pocăința noastră, de pocăința întregii societăți și de restabilirea legăturii noastre cu Hristos este tocmai pentru că fenomenele inacceptabile de abuz asupra copiilor continuă să existe.

Suntem siguri că Dumnezeu, Care este drept și atotbun, îl va așeza pe acest copil între mucenicii Săi: micul Sfânt Chiric și cele trei fiice ale Sfintei Sofia: Pistis, Elpis și Agapis.

În ceea ce îi privește pe părinții victimei, știm că durerea pierderii unui copil nu poate fi deplin alinată în această viață. Cu atât mai mult în aceste condiții! Ne rugăm ca Domnul, prin harul Său, să le dea o cruce mai ușoară, până când o vor întâlni pe iubita lor fiică în sânul Tatălui Ceresc, ca apoi să trăiască bucuria veșnică împreună.

Câteva cuvinte din partea autorilor

Cum putem reconcilia sentința de condamnare la moarte – pronunțată în ziua de 8 mai 1987 – cu căsătoria noastră și, ceea ce este și mai important, cu viața veșnică? Pentru a răspunde la această întrebare nu trebuie să privim în urmă, ci mai ales înainte.

Până să fim uniți prin căsătorie, eram doi oameni din două medii extrem de diferite. Frank, unicul copil al unor părinți înstăriți, avusese parte de o copilărie privilegiată; Rachel, singura fiică a unui cuplu care ulterior a divorțat, avusese o copilărie marcată de dificultăți. Cu toate acestea, Rachel a devenit „una dintre noi”, o americană harnică cu inima mare și blândă și cu o credință neșrămutată în Dumnezeu. Cu toate privilegiile și bunăstarea materială, alegerile lui Frank – unele făcute de el, altele impuse lui – l-au dus pe o cale întunecoasă care s-a încheiat, în cele din urmă, pe Coridorul Morții, într-o închisoare din Arizona.

Poveștile vieților noastre sunt poveștile a doi oameni foarte diferiți, care s-au căsătorit pe 17 decembrie 1991, la câțiva ani după pronunțarea sentinței de condamnare la moarte. Două povești: una despre felul cum Rachel a devenit „una dintre noi”, iar cealaltă despre felul în care „alegerile” lui Frank l-au condus atât de departe în rătăcire. Sunt povești despre felul în care ne-am cunoscut și căsătorit; dar merg mai departe, căci relatează și arată cum fiecare dintre noi a descoperit Ortodoxia și am devenit

creștini ortodocși răsăriteni și, mai ales, cum traiectoriile vieților noastre s-au schimbat complet. Să fi creștin ortodox, pur și simplu, nu poate fi niciodată suficient; am învățat cum să ne petrecem viețile în rugăciune, în pocăință și, mai ales, în nădejde. Cu credința noastră ferm ancorată în Domnul și Mântuitorul nostru înviat, Iisus Hristos, așteptăm cu nerăbdare viața întru El, pentru că numai întru El toate sunt cu putință.

Trebuie să subliniem că nu „am devenit unul” când ne-am căsătorit, ci câțiva ani mai târziu. Prin experiențele noastre individuale de viață și prin experiențele comune am învățat, în cele din urmă, ce înseamnă „Și cei doi vor fi unul”. La cererea clericilor apropiați și dragi nouă, oferim mai întâi aceste experiențe individuale, și apoi experiența comună spre cercetarea și rugăciunile celor care le citesc. Și noi ne rugăm mereu pentru mântuirea tuturor.